

NORIYUKI SAWA

NARANASZI

czyli

CZARODZIEJSKI OWOC

NORIYUKI SAWA

NARANASZI

czyli

CZARODZIEJSKI OWOC

(wg ludowej baśni japońskiej)
tytuł oryginalny: *Naranashi-tori*

przekład z języka angielskiego
Jacek Popławski

prapremiera: 22 maja 2010 r.

Reżyseria
NORIYUKI SAWA

Scenografia
NORIYUKI SAWA

Muzyka
VIOLETTA ROTTER-KOZERA

Asystent reżysera
Jacek Popławski

*Niebezpiecznie iść od Wschodu,
Strach i groza od Zachodu,
Cień cię zdradza na Północy,
Od Południa rwij owoce.*

(piosenka owoców naranaszi)

Obsada

Matka
Saburo (*najmłodszy syn*)
● **BEATA ZAWIŚLAK**

Taro (*najstarszy syn*)

Wilk

Potwór *MARTA POPLAWSKA*
● ~~**JACEK POPLAWSKI**~~

Jiro (*drugi syn*)

Tygrys

Potwór (animacja)
● **BARTOSZ SOCHA**

oraz

Mędrzec
Mieszkańcy wioski
● **ZESPÓŁ**

Inspicjentka: Ilona Gabriel
Światło i dźwięk: Artur Kurzak
Obsługa sceny: Oktawiusz Kehl

ŚLĄSKI TEATR LALKI I AKTORA „ATENEUM”

40-012 Katowice, ul. Św. Jana 10
telefony: +48 32 253-82-21, +48 32 253-82-22
+48 32 253-77-79 (kasa biletowa)
tel./fax +48 32 253-79-26 (organizacja widowni)
e-mail: slaski@ateneumteatr.pl
<http://www.ateneum.art.pl>

Dyrektor
KRYSTYNA KAJDAN

Z-ca dyrektora ds. artystycznych
KAREL BROŻEK

Kierownik literacki
RENATA CHUDECKA

Korepetytor muzyczny
DOROTA DAKSZEWICZ

Kierownik techniczny
JACEK GAWROŃSKI

Pracownia plastyczna
KRZYSZTOF WIECZOREK (kierownik)
HELENA JĘDYKIEWICZ
JADWIGA KOTLARZ-SIREK
EWA SUCHY, BARBARA ŻUR
PIOTR OLESIŃSKI, STANISŁAW PODRAZA

Kierownik działu organizacji widowisk
LODA KORCZYŃSKA

Kierownik Galerii Ateneum
ZBIGNIEW MĘDRALA

Licencja na wystawienie utworu została wydana
przez Teatr Ateneum i Stowarzyszenie Autorów ZAiKS

Działalność
Teatru jest
finansowana
przez Miasto
Katowice

Opracowanie programu: Renata Chudecka
Zdjęcia: Tomasz Zakrzewski
Na fotografii obok: reżyser w trakcie próby
Sezon 2009/2010, program nr 4
Drukarnia BIS, Katowice, ul. Tomasza 25, tel. 32 203 11 32

WARTO WIEDZIEĆ

Naranaszi, magiczny owoc o cudownych właściwościach, który przywraca zdrowie i siły każdemu, komu uda się go mimo czyhających niebezpieczeństw zdobyć i zjeść choćby kawałek, to oczywiście wytwór ludowej wyobraźni utrwalony w baśni.

W realnym świecie – konkretnie w Chinach, Japonii, Korei, ale także w Indiach czy Australii – rośnie natomiast **naszi (nashi)**, znany też jako gruszka azjatycka. Słodki, soczysty i orzeźwiający kształtem przypomina jabłko, zaś smakiem po trosze jabłko, a po trosze właśnie gruszkę.

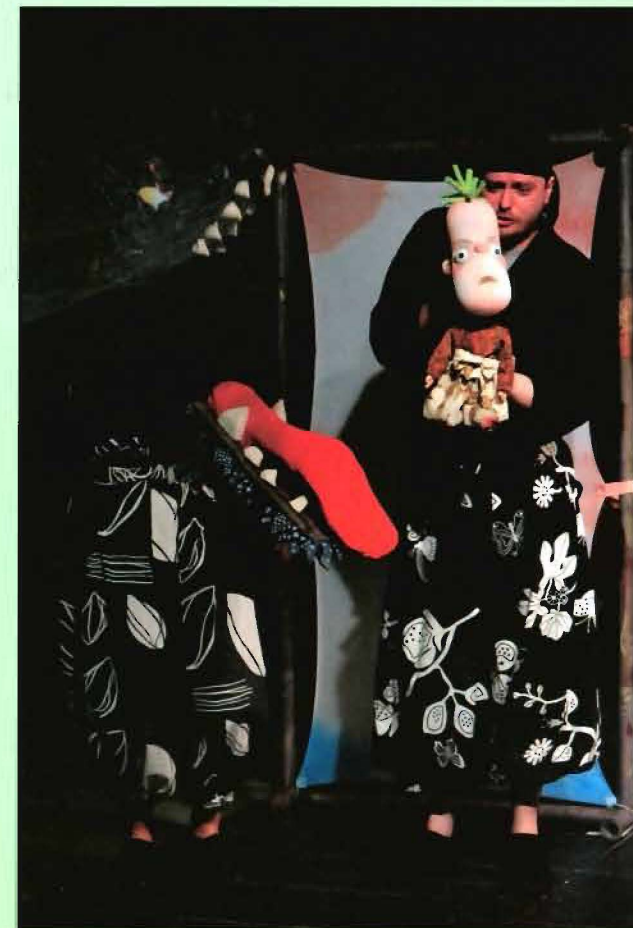
Można go u nas spotkać w sklepach i na straganach, może więc zdarzyło Wam się spróbować...

CZARODZIEJSKIE OWOCE

Owoc w baśni bywa zwykle symbolem dojrzałości i skończonego rozwoju.

JABŁKO jest chyba tym najbardziej znanym, występującym w mitach i legendach na całym świecie. Wystarczy wspomnieć biblijną historię Adama i Ewy czy Wilhelma Tella, który zmuszony był strzelać z kuszy do jabłka ułożonego na głowie syna.

W greckiej mitologii jednym z dwunastu słynnych zadań Heraklesa było przyniesienie złotych jabłek z Ogrodu Hesperyd, córek Atlasa, które strzegły magicznego sadu wraz ze stugłowym smokiem.

W mitologii skandynawskiej Iduna przechowywała dla bogów Jabłko Wiecznej Młodości. Loki skradł je dla olbrzyma, ale wobec groźby śmierci prędko je odzyskał, zmieniając się w sokoła.

W baśniach ze zbioru *Tysiąc i jedna noc* jest piękna opowieść o księciu Achmedzie, który zapachem jabłka z Samarkandy leczył wszystkie choroby.

Złota jabłoń czy Złoty Ptak i srebrne jabłka to kolejne wersje historii o czarodziejskiej mocy owocu.

POMARAŃCZA kojarzy nam się od razu z włoską opowieścią Carla Gozziego pt. *Miłość do trzech pomarańczy*. Zła wróżka rzuciwszy na bohatera czar sprawia, że księżę zakochuje się w trzech pomarańczach, pilnie strzeżonych przez kucharkę Kreontę. Kiedy już udaje mu się je wykraść, osiągają ogromne rozmiary i ciężą w drodze przez pustynię. Po rozkrojeniu okazuje się, że każda z nich kryje księżniczkę, ale tylko jedna nie umiera z pragnienia. Ta zostaje żoną księcia.

DYNIA – tutaj trzeba przypomnieć sobie *Kopciuszka*, bo to właśnie w tej bajce dynia zamienia się we wspaniałą karocę, która wiezie bohaterkę na bal...

Trzy cudowne owoce **GRANATU** w gruzińskiej baśni o biedaku i jego żonie-carównie przynoszą bohaterom szczęście i wielkie bogactwo (z jednej tylko połówki granatu wyrasta miasto z pałacami i ogrodami), ale najpierw ona musi nauczyć się pokory, a on przyswoić sobie dobre rady mądrzejszego od siebie.

Wśród wielu chińskich legend jest też opowieść o owocach **GOJI**, które przez lata spadały z rosnącego obok świątyni drzewa wprost do rzeki, nadając jej wodzie magiczne właściwości – kto ugasił nią pragnienie dożywał późnej starości, zachowując młodość i zdrowie.

MANGOSTAN (*owoc bogów, król wszelkich owoców*) podarowany został ludziom przez Buddę, który przypadkiem spróbował owocu, zachwycił się nim i pobłogosławił.

POZIOMKI z pewnością pamiętamy z historii o *Dwunastu miesiącach*. Po te właśnie owoce (a także fiołki i talary) wysłała macocha swoją pasierbicę do lasu w środku zimy.

MALINY zbierały natomiast Alina z *Balladyną* w sztuce Juliusza Słowackiego, ale to już baśń literacka...

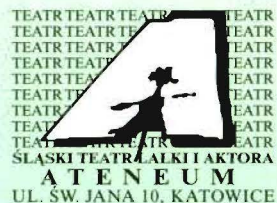
NORIYUKI SAWA

Reżyser, scenograf, aktor, urodził się w 1961 r. w Otaru na wyspie Hokkaido w Japonii. Ukończył tam Uniwersytet Pedagogiczny ze specjalnością sztuka i rzemiosło. Jest wykładowcą w Katedrze Alternatywnego i Lalkowego Teatru Akademii Sztuk Pięknych w Pradze (DAMU) i członkiem międzynarodowej unii lalkarskiej UNIMA.

Swoją przygodę z Europą zaczął w 1991 r. od Francji, w rok później znalazł się na stypendium w Czechosłowacji, która stała się jego drugim domem. Z własnym programem teatralnym odbył tournée po całym świecie. Uczestniczył w najważniejszych międzynarodowych festiwalach teatralnych, reżyseruje i kontynuuje pracę pedagogiczną, prowadzi warsztaty i kursy mistrzowskie. Odwiedził ponad 25 krajów (m.in. Polskę, Słowację, Niemcy, Francję, Holandię, Finlandię, Włochy, Grecję, Norwegię, USA i oczywiście Japonię).

Laureat specjalnej nagrody w dziedzinie kultury The Hokkaido Youth Foundation of Science and Culture in Japan (1991), europejskiej nagrody *Medal Franza Kafki* (1999), a także dwu trofeów na Festiwalu „Katowice – Dzieciom”: za scenografię do ostrawskiego spektaklu *Čtyři pohádky s vlky za vrátky* oraz za animację w autorskich *Pohádkach*.

W sezonie 2000/2001 Nori Sawa był producentem międzynarodowego projektu *Mor na ty vaše rody!!! wg Romea i Julii* Williama Shakespeare’a, realizowanego przez Divadlo Drak w Hradcu Králové i Fundację Japońską w Tokio. Spektakl otrzymał Grand Prix na festiwalu w Pecs na Węgrzech oraz zaproszenie na Bath Shakespeare Festival w Anglii.

S P O N S O R Z Y

CENTRUM KULTURY JAPONII

TOYOTA KATOWICE